

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Notatka z SEE LEADER - pierwszej konferencji na temat praktycznych i teoretycznych implikacji podejścia LEADER/RLKS w Europie Południowo-Wschodniej w dniach 20–22 listopada 2019 r. w Chorwacji

W dniach 20–22 listopada 2019 r. w Chorwacji w miejscowości Opatija odbyła się pierwsza międzynarodowa konferencja na temat praktycznych i teoretycznych konsekwencji podejścia LEADER w Europie Południowo-Wschodniej, zorganizowana przez Chorwacką Sieć LEADER i Słoweńskie Towarzystwo Rozwoju Obszarów Wiejskich. Głównym celem konferencji był przegląd rozwoju, form i wkładu podejścia LEADER / RLKS w zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w krajach Europy Południowo-Wschodniej w celu wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami LGD/LGR, lokalnymi zainteresowanymi stronami, społecznościami naukowymi i odpowiednimi organami ustawodawczymi oraz organami wdrażającymi. Założeniem konferencji jest wyciągnięcia wniosków, które pomogą wszystkim w modulowaniu następnego okresu programowania 2021–2027.

Oprócz wspomnianych wyżej partnerów w organizacji konferencji uczestniczyły liczne instytucje naukowe i badawcze z Chorwacji i Europy, a także sieci ekspertów zajmujące się wdrażaniem

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

metodologii LEADER/ RLKS na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. W konferencji wzięli udział przedstawiciele między innymi z Wydziału Nauk Agrobiotechnicznych z Osijek, Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu w Splicie, Wydziału Agronomii Śródziemnomorskiej z Montpellier (Francja), z Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Rozwoju z Zagrzebia, Instytutu Badań Społecznych z Zagrzebia, Chorwackiego Towarzystwa Agronomicznego, Bałkańskiej Sieci Środowiskowej z Salonik, z ELARD - Europejskiego Stowarzyszenia LEADER na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz ze Stałej Grupy Roboczej ds. Regionalnego Rozwoju Obszarów Wiejskich w Europie Południowo-Wschodniej. Konferencję wsparły samorządy terytorialne z obszaru lokalnych grup działania Terra Liburna, Vallis Colapis, Frankopan i RLGD Vela vrata (Chorwacja) oraz LGD Med Snežnik i Nanos (Słowenia). Wsparcie pochodziło też ze środków pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Chorwacji i Słowenii.

Ponad 300 uczestników z 14 krajów wzięło udział w konferencji, a wśród nich, obok wykładowców i przedstawicieli organizatorów, byli przede wszystkim przedstawiciele chorwackich i słoweńskich LGD, ale byli też przedstawiciele LGD z innych krajów, najliczniej z Łotwy i Rumunii, a także krajów bałkańskich spoza Unii Europejskiej, jak Macedonia Północna. Z Polski w konferencji uczestniczyli Pani Marta Szóstek z DROW MRiRW i Pan Krzysztof Kwatera z LGD Dolina Raby.

Konferencję oficjalnie otworzyła Minister Rolnictwa, Pani Marija Vučković, która podkreśliła, że Program Rozwoju Obszarów Wiejskich jest realizowany całkiem dobrze według statystyk. Nadmieniła też, iż poziom wydatkowania środków w ramach programu w instrumencie LEADER zawsze może być lepszy i Chorwacja wciąż próbuje oraz, że bez udziału LGD nie będzie to możliwe. Pochwaliła lokalne działania grupy za ich ciężką pracę we wdrażaniu inicjatywy LEADER w sposób oddolny. Do tej pory 47 z 54 LGD ogłosiło szereg przetargów na realizację projektów pomimo problemów związanych z powolnością przetwarzania dokumentów przetargowych, ale jak stwierdziła na podsumowanie swojej wypowiedzi Pani Minister, w następnym okresie programowania współpraca podmiotów zaangażowanych we wdrażanie programu będzie jeszcze szybsza i dokładniejsza. Opinie chorwackich LGD, przekazane w rozmowach kuluarowych, wskazywały, że realizacja podejścia LEADER w Chorwacji przebiega z trudnościami.

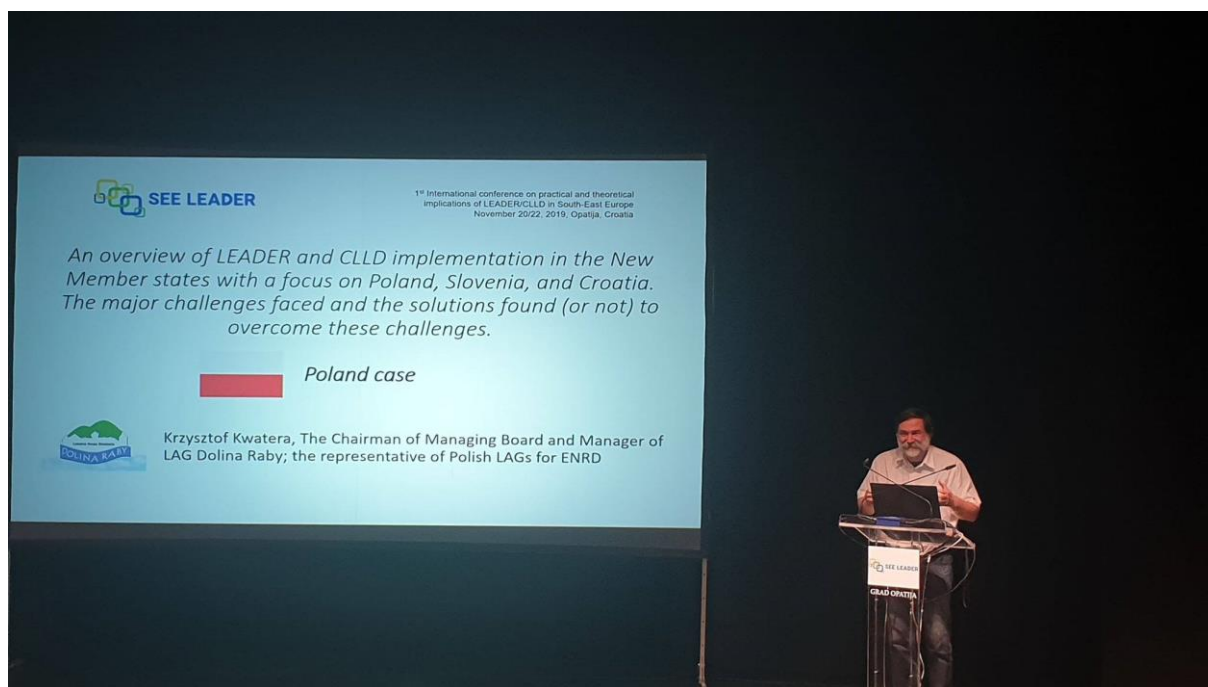
Swoje prezentacje przedstawili m.in. Yves Champetier (AEIDL - Europejskie Stowarzyszenie Informacji o Rozwoju Lokalnym), Karolina Jasińska - Mühleck (DG AGRI / Komisja Europejska), Pedro Brosei (FARNET / Komisja Europejska), prof. dr. sc. Pascal Chevalier (Wydział Nauk Humanistycznych i Nauk o Środowisku, Uniwersytet Paula-Valery'ego), Bojana Markotic Krstinic (Chorwacka Sieć LEADER), Prof. dr. sc. Natalija Bogdanov (Wydział Rolnictwa, Uniwersytet Belgradzki), Aleš Zidar (Słoweńska Sieć Rozwoju Obszarów Wiejskich), Gustav Nemes (Centrum Studiów Ekonomicznych i Regionalnych Węgierskiej Akademii Nauk), Marija Roglič (Wydział Zarządzania, Uniwersytet Montpellier), Irma Potocnik-Slavic (Faculty of Arts, University of Ljubljana). Prezentację o realizacji podejścia LEADER/RLKS w Polsce [pobierz](#) przedstawił Krzysztof Kwatera, Prezes LGD „Dolina Raby” w części konferencji pokazującej doświadczenia z Polski, Słowenii i Chorwacji.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W ramach konferencji gospodarze zorganizowali również wizyty studyjne na obszarze LGD w rejonie miejsca konferencji, podczas których zaprezentowano przykłady projektów m.in. związanych z produkcją żywności i napojów.

Wnioski, jakie można wysnuć z konferencji to z pewnością podkreślenie, iż wyjątkowość podejścia LEADER/RLKS, jako modułu zrównoważonego rozwoju terytorialnego przestrzeni wiejskiej jest uznawana w całej Europie Południowo-Wschodniej. LGD nie istnieją tylko po to, aby korzystać z funduszy europejskich - istnieją po to, aby wspierać budowę kapitału społecznego wśród społeczności lokalnych. Jak stwierdziła Marija Roglic z Montpellier Management Institute we Francji, prowadząca panel podsumowujący konferencję, prawdziwie udanymi LGD są te grupy, które nie tylko wykorzystują fundusze europejskie, ale potrafią uniezależnić się finansowo i niejako „zarobić” na kapitale społecznym, który stworzyli w społeczności. Irma Potocnik-Slavic z Faculty of Arts Uniwersytetu w Ljublanie wskazała, że ważnym elementem pracy LGD jest aktywizacja mieszkańców i tym samym lepsza widzialność LGD na obszarach ich działania. Gustav Nemes z Centrum Studiów Ekonomicznych i Regionalnych Węgierskiej Akademii Nauk przedstawił przykład LGD, na obszarze, którego przeprowadzono ok. 300 spotkań z przedstawicielami społeczności lokalnej.

Konferencja miała ten wyjątkowy charakter, bo obok standardowych z reguły prezentacji instytucji i organizacji związanych z podejściem LEADER/RLKS - obejmowała prezentację opracowań naukowych. Także Krzysztof Kwatara w swojej prezentacji przedstawił wnioski z kilku opracowań badawczych na temat podejścia LEADER/RLKS w naszym kraju. Konferencja skierowana była do uczestników z krajów Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej. Organizatorzy z pewnością liczyli na większą

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Institucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

reprezentację LGD z innych krajów niż Chorwacja i Słowenia. Liczą na to, że konferencja, nazwana „pierwszą”, będzie kontynuowana, niekoniecznie w ich kraju.

Notatkę sporządzili: Marta Szóstek i Krzysztof Kwatery. Tłumaczenia stosowanych przez prelegentów pojęć i tytułów projektów zostały dokonane przez autorów notatki.

Udział pana Krzysztofa Kwatery w spotkaniu finansowany był ze środków Jednostki Centralnej Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

